

R O Z H O D N U T Í

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Kühna a členů JUDr. Miroslavy Jirmanové, JUDr. Petry Janouškové, Mgr. Vojtěcha Jaroše, JUDr. Ireny Schejbalové a JUDr. Hany Šajnerové, o návrhu **ministra spravedlnosti** ze dne 15. června 2017 na zahájení kárného řízení proti kárně obviněnému **JUDr. M. H.**, soudnímu exekutorovi, Exekutorský úřad Praha 5, se sídlem Zborovská 1222/3, Praha 5 – Smíchov, při ústním jednání dne 10. října 2017,

t a k t o :

JUDr. M. H.
soudní exekutor,
Exekutorský úřad Praha 5, se sídlem Zborovská 1222/3, Praha 5 – Smíchov

se z p r o š ť u j e ,

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů, návrhu, jímž mu bylo kladeno za vinu, že v příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 4. 1. 2016, čj. 027 EX 1388/14-240 řádně neodůvodnil odměnu soudního exekutora a v příkazech k úhradě nákladů exekuce a nákladů oprávněného ze dne 12. 12. 2014, čj. 027 EX 05994/14-26; ze dne 12. 4. 2016, čj. 027 EX 8433/14-65; ze dne 17. 8. 2016, čj. 027 EX 601/16-15; ze dne 15. 9. 2016, čj. 027 EX 716/16-24; ze dne 23. 8. 2016, čj. 027 EX 585/16-24; ze dne 27. 7. 2016, čj. 027 EX 650/16-20; ze dne 10. 10. 2014, čj. 027 EX 4913/14-22; ze dne 3. 8. 2016, čj. 027 EX 503/14-255; ze dne 13. 4. 2015, čj. 027 EX 8462/14-26; ze dne 23. 2. 2015, čj. 027 EX 77/15-9; ze dne 19. 3. 2015, čj. 027 EX 61/15-18; ze dne 18. 5. 2016, čj. 027 EX 91/15-59; ze dne 12. 4. 2016, čj. 027 EX 1277/15-65; ze dne 20. 5. 2016, čj. 027 EX 538/16-22; a ze dne 25. 8. 2015, čj. 027 EX 1180/15-24, řádně neodůvodnil náklady právního zastoupení oprávněného a odměnu soudního exekutora, neboť tento skutek není kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 15. 6. 2017 došla kárnému soudu kárná žaloba podaná ministrem spravedlnosti (dále též „kárný žalobce“) proti soudnímu exekutorovi JUDr. M. H. (dále též „kárně

obviněný“). Kárný žalobce kárně obviněnému vytýká, že celkem v šestnácti případech nedostatečně a nepřezkoumatelně odůvodnil příkazy k úhradě nákladů exekuce (PÚNE). Účastníci jednotlivých exekučních řízení údajně nemohli zjistit, na základě čeho a za co jsou povinni náklady exekuce uhradit.

[2] Kárně obviněný ve svém vyjádření odmítá, že by šlo o kárné provinění. Má naopak za to, že všechny kontrolované PÚNE obsahují zákonné náležitosti odůvodnění. Ve většině PÚNE byly účtovány minimální náklady, tj. minimální odměna. Nepovažoval tedy za nutné složitě vysvětlovat a popisovat způsob výpočtu nákladů a pouze odkázal na relevantní ustanovení zákona. Kárně obviněný se dále diví, proč je důležité uvést základ odměny soudního exekutora i v případě, že je účtována minimální odměna, resp. při úhradě do 30 dnů pouze 50 % této minimální odměny. Domnívá se, že v těchto případech není potřeba podrobně rozepisovat zákonné a podzákonné předpisy, neboť není podstatné kolik je vymáháno a co se do vydání PÚNE podařilo vymoci. Spor mezi kárným žalobcem a kárně obviněným je spor o právní názor. To ilustruje tím, že jeden z PÚNE, který je předmětem kárné žaloby, úspěšně prošel přezkumem před Obvodním soudem pro Prahu 5. Soudu pak předložil další soudní rozhodnutí, které potvrdilo správnost PÚNE se srovnatelným odůvodněním (usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3). Přestože má kárně obviněný odlišný názor než žaloba, připravil opatření, která zajistí, aby PÚNE obsahovaly informaci o základu pro výpočet odměny; tím zmírní dopady střetu odlišných právních názorů.

[3] Kárná žaloba splňuje všechny předpoklady pro věcné projednání. Byla podána osobou k tomu oprávněnou, obsahuje stanovené náležitosti a byla podána ve lhůtě stanovené v § 117 odst. 3 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád).

[4] Kárný žalobce předložil celkem šestnáct PÚNE, které dle něj neobsahovaly řádné odůvodnění výše odměny soudního exekutora, patnáct z nich navíc údajně postrádalo odůvodnění náhrady nákladů právního zastoupení oprávněného. PÚNE byly vydány od prosince 2014 až do září 2016. Při jednání provedl kárný soud důkaz obsahem PÚNE, které byly předmětem kárné žaloby. Provedl též důkaz protokolem z kontroly úřadu kárně obviněného provedené Ministerstvem spravedlnosti dne 11. 10. 2016, která vedla k podání kárné žaloby. Kárný žalobce dále při jednání předložil protokol z kontroly úřadu kárně obviněného provedené Obvodním soudem pro Prahu 5 dne 29. 8. 2017. Z něj plyne, že od podzimu 2016 již kárně obviněný odůvodňuje PÚNE způsobem, kterým byl Obvodní soud pro Prahu 5 jako dohledový orgán uspokojen. Exekutorský úřad kárně obviněného je dle názoru Obvodního soudu pro Prahu 5 veden „s odbornou péčí a pečlivostí“.

[5] Kárný soud k věci nejprve obecně uvádí následující. Rozhodovací praxe rozlišuje *ojedinělé* nesprávnosti v odůvodnění rozhodnutí soudních exekutorů a vady *systémové* (srov. k tomu naposledy rozhodnutí kárného soudu ze dne 11. 4. 2017, čj. 14 Kse 3/2016-65, bod 8 a násl.). Ojedinělá chyba či nesprávnost odůvodnění PÚNE může vést maximálně k výtce ze strany dohledových orgánů, nikdy však nemůže být úspěšně žalována před kárným soudem. Je především na účastnících daného řízení, aby svá práva dostatečně hájili, a to zejména cestou opravných prostředků, včetně námitek (srov. ve vztahu k těmto

pokračování

ojedinělým chybám rozhodnutí ze dne 14. 2. 2011, čj. 14 Kse 6/2010-181; ze dne 19. 11. 2013, čj. 14 Kse 5/2012 - 248 nebo ze dne 9. 4. 2013, čj. 15 Kse 8/2012-118).

[6] Zcela odlišnou situací je systémový problém na straně exekutora, spočívající v dlouhotrvajících a systematických nedostacích v odůvodňování PÚNE. Takováto situace může kárnou odpovědnost exekutora založit, tím spíše pokud byl exekutor k odstranění těchto vad opakovaně vyzýván (srov. rozhodnutí ze dne 12. 12. 2016, čj. 14 Kse 2/2016-78, body 42-45).

[7] Kárný soud nyní zvážil, zda v předložených PÚNE je možno najít systémový problém s odůvodňováním. Zjistil, že naprostá většina z PÚNE, které jsou předmětem kárné žaloby, ve skutečnosti žádné právní deficity nevykazuje. Již v cit. rozhodnutí čj. 14 Kse 2/2016-78 kárný soud vysvětlil, že je-li náhrada hotových výdajů stanovena paušální částkou 3500 Kč v souladu s § 13 odst. 1 vyhlášky č. 330/2001 Sb., lze jednoduše odkázat toliko na příslušné ustanovení právního předpisu (viz body 26 a 30 rozhodnutí). Částka totiž přímo vychází z textu právního předpisu, proto je jakékoliv rozepisování zbytečné.

[8] V nynějším případě kárný žalobce vyčítá exekutorovi nedostatečné odůvodnění nákladů exekuce – odměny exekutora. Byť byla odměna stanovena v minimální výši, kárnému žalobci chybí základ pro výpočet odměny exekutora. Kárný soud se však plně ztotožňuje s obranou kárně obviněného. Vyplývá-li účtovaná odměna exekutora jednoznačně z právního předpisu, je uvádění dalších položek (včetně základu pro vypočtení odměny) zhola zbytečné. Níjak totiž výslednou účtovanou částku ovlivnit nemůže. Proto ve všech PÚNE postačilo odkázat jen na ustanovení právního předpisu, z něhož odměna exekutora určená minimální částkou 3000 Kč vycházela [§ 6 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 330/2001 Sb., ve znění do 31. 3. 2017, resp. v některých případech odměna snižena o 50 % dle § 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky, kteréžto ustanovení exekutor také správně uvedl].

[9] Kárnému soudu zůstává nejasné, proč vůbec kárnému žalobci stávající podoba odůvodnění nepostačovala. Ani průběh jednání před soudem tuto otázku příliš neobjasnil. K tomu lze ostatně odkázat na tuto část jednání:

Zástupkyně kárného žalobce (k dotazu předsedy senátu): [...] my jsme [požadavek na přesnější odůvodnění PÚNE] sdělovali kárně obviněnému potom v následujících námitkách, šlo nám zejména o to, aby v těch příkazech vyčíslil základ pro výpočet odměny, ze které vycházel, aby byly pro případné účastníky řízení typu nejsrozumitelnější, nikoliv jenom, aby tam byly paragrafová ustanovení a odkazy.

Předseda senátu: A k čemu bude ten základ odměny v situaci, kdy ten základ odměny na ty fixně stanovené částky stejně nemá žádný vliv? Nerozumím tomu úplně. Ptám se.

Zástupkyně kárného žalobce: My jsme to vyhodnotili jako přehlednější.

[10] Kárný soud má ve shodě s kárně obviněným za to, že další data, která nota bene nemají na výslednou částku nákladů exekuce žádný dopad, nepřispějí k přehlednosti podoby odůvodnění. Naopak, nadbytečné údaje srozumitelnost odůvodnění pro adresáta sniží, sdělnost odůvodnění zamlží. Čtenář, laik, o kterého kárnému žalobci jde, totiž bude po citaci základu pro výpočet odměny složitě počítat tuto odměnu ze základu, byť ve skutečnosti je odměna dána pevnou cifrou.

[11] Co se týče odůvodnění nákladů oprávněného, zde se kárný soud přiklání k názoru kárného žalobce, že by si úkony zasloužily blíže rozepsat. Na druhou stranu nelze pominout, že exekutor v PÚNE stanovil ty nejnížší možné náklady, jaké vyhláška č. 177/1996 Sb. stanovuje, a to ve výši 400 Kč, pod které v exekučním řízení nikdy nemohou klesnout. Vždy šlo o dva úkony právní pomoci, převzetí právního zastoupení a podání exekučního návrhu. Byť zde měl exekutor vsutku specifikovat konkrétní ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb. a vysvětlit v odůvodnění, o jaké náklady šlo, rozhodně nemá toto pochybení (s přihlédnutím k právě uvedenému) takový charakter, že by mohlo založit kárné provinění exekutora.

[12] Kárný soud zdůrazňuje, že kárný žalobce *nezpochybnil* správnost výpočtu nákladů právního zastoupení oprávněného a nákladů exekuce – odměny exekutora.

[13] Z celého předmětu žaloby tak zůstává celkem pět případů PÚNE, kde náklady exekuce nebo náklady oprávněného takto jednoduše, pouze odkazem na příslušné ustanovení právního předpisu, vysvětlit nelze (viz PÚNE ze dne 10. 10. 2014, čj. 027 EX 4913/14-22; ze dne 4. 1. 2016, čj. 027 EX 1388/14-240; ze dne 20. 5. 2016, čj. 027 EX 538/16-22; ze dne 3. 8. 2016, čj. 027 EX 503/14-255; ze dne 17. 8. 2016, čj. 027 EX 601/16-15). Pouhých **pět** tvrzených pochybení **za bezmála dva roky činnosti** soudního exekutora, který měsíčně průměrně vydá cca 100 PÚNE, nenasvědčuje, že by na straně kárně obviněného vznikl nějaký systémový problém s odůvodňováním PÚNE. Došlo-li snad během dvou let k pouhým pěti (tvrzeným) pochybením, nasvědčuje to spíše dobrému fungování úřadu kárně obviněného. Žádná rozhodovací činnost nemůže být zcela prostá jakýchkoliv pochybení.

[14] Ve skutečnosti je nynější návrh učebnicovým příkladem situace, kdy lze kárně obviněnému přičítat (maximálně) ojedinělá pochybení, šlo-li vůbec o nějaká pochybení. To, co ze žalovaného skutku zbylo, nemůže být v žádném případě kárným proviněním exekutora.

[15] Soud trpělivě opakuje k opakovaným návrhům téhož kárného žalobce svou konstantní judikaturu, podle níž se kárné řízení proti exekutorům nemůže stát prostředkem sjednocování exekuční judikatury a nemůže nahrazovat soudní přezkum rozhodnutí exekutorů (srov. naposledy cit. rozhodnutí čj. 14 Kse 3/2016-65). K němu jsou příslušné soudy v jiném řízení, a to na základě systému opravných prostředků, které upravuje exekuční řád nebo občanský soudní řád (např. rozhodnutí čj. 14 Kse 5/2012-248 nebo obecně rozhodnutí ze dne 16. 6. 2015, čj. 14 Kse 2/2015-62, bod 10).

[16] Přístup kárného žalobce, který dokonce sám v žalobě připouští, že žalobu podává proto, že neexistuje sjednocující mechanismus vyšších soudů ve vztahu k rozhodování okresních soudů o námitkách proti PÚNE (viz s. 4 kárné žaloby, kde se upozorňuje, že proti PÚNE lze podat jen jeden opravný prostředek ve formě námitek), je **zcela nepřijatelný**. Je to evidentní přepínání trestání *largo sensu*, které vede k podávání **zjevně bezdůvodných** kárných žalob, určených k otestování zákonnosti toho či onoho PÚNE. Kárné řízení nemůže nahrazovat neexistující sjednocovací mechanismus uvnitř civilní justice.

pokračování

[17] Kárný soud proto obdobně jako v rozhodnutí čj. 14 Kse 3/2016-65 kvalitu argumentace ve zbývajících pěti PÚNE, kde nějaké pochybení teoreticky v úvahu přicházelo, vůbec nehodnotil. Byl-li totiž žalovaný skutek postaven tak, že nemohl být kárným proviněním, bylo by zhora zbytečné a mimo roli kárného soudu zabývat se dostatečností odůvodnění těchto PÚNE.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. října 2017

JUDr. Zdeněk Kühn
předseda kárného senátu